

8. ročník - září 2014 - říjen 2014

H-R-NEC

zprávy-reportáže-vlastní tvorba-doporučení...

heavný
rozmanitý
nekonvenční

vydává žákovský redakční tým ZŠ Vrané nad Vltavou

Úvodník

Zdravím milé čtenáře,

i v letošním roce odpovídá za tvorbu školního časopisu 9. třída v rámci vyučovacího předmětu Informatika. Ve třídě jsme rozděleni do 5 redakčních rad (každý z nás je zastoupen ve dvou z nich) a každá rada má na starosti přípravu jednoho čísla. Celkem jich tedy ve dvouměsíčních intervalech vyjde pět.

Toto 1. číslo obsahuje témata měsíců září a říjen a připravovala ho redakční rada ve složení – Mertová Nikol (šéfredaktorka), Kristýna Bejšovcová, Andrey Yarmovskiy, Jakub Kafka, Jana Homolková, Šárka Drdová, Tomáš Brož, Vojta Řehák a Veronika Bečková. Doufám, že se vám bude líbit.

Nicol Mertová

Budeme vděční za každé podněty, články, informace, za každou vlastní tvorbu a prostě za vše, co časopis obohatí.

Své příspěvky můžete posílat elektronickou cestou na emailovou adresu:

hrnec-vrane@seznam.cz

Děkujeme

ZAHÁJENÍ ŠKOLNÍHO ROKU

V pondělí 1. 9. 2014 byl zahájen nový školní rok. Držme palce, aby byl dobrý. Držme palce, aby co nejvíce dětí mělo radost z toho, že se může učit – aby pro ně existovalo bezpečné a podnětné prostředí, které umožní kvalitní osobní rozvoj každého.

Držme palce, aby si co nejvíce žáků uvědomilo, že za své vzdělávání mají hlavní odpovědnost oni sami a aby ji dokázali unést. Držme jim palce, aby si uvědomili, že vzdělání, znalosti, dovednosti a postoje, které mohou ve škole formovat, jsou jejich majetkem, který jim nikdo nemůže vzít.

Držme palce škole, aby i ona zvládla co nejlépe svoji roli pomocníka a průvodce na cestě za vzděláním.

„Dej nám sílu unést
všechno, co změnit nemáme sil,
odvahu, abychom to nač stačíme,
na tomto světě pozměnili.
A také moudrost,
abychom znali a od sebe to rozeznali.“

podle JANA SKÁCELA

VRANSKÉ POSVÍCENÍ - 29. 9.

Během Vranského posvícení (sobota 27. 9. 2014) se snažili žáci školy získat finanční prostředky, kterými by přispěli na úhradu ročního poplatku na adoptovaného Keňánka Petera Chegeho. V nabídce byly různé dekorační náramky a další výrobky a také brožura ŽIVOT S ŘEKOU, kterou žáci vytvořili v rámci mezinárodního projektu VODA SPOJUJE a s kterou zvítězili v rámci celé České republiky a reprezentovali tak naši republiku na mezinárodním setkání ve Slovinsku. Brožura obsahuje všechny možné informace o tom, jak lidé ve Vraném v minulosti a v současnosti spolupracovali s řekou Vltavou, která obcí protéká.

Velké poděkování za prodej výrobků patří Adélce Smoradové, Kristýně a Natce Bradáčovým a hlavně Elišce Jahodové, která věci na prodej vyráběla.

Zisk v hodnotě 805,- Kč bude poskytnut na úhradu části ročního poplatku na adoptovaného Keňánka.

SVĚTOVÝ DEN ZVÍŘAT

Na pátek 3. října 2014 si žáci devátého ročníku připravili tradiční „zvířecí“ stezku pro své mladší spolužáky z 1. stupně. Na pěti stanovištích si děti mohly vyzkoušet, co o zvířatech vědí, dozvědět se nové zajímavé informace i zvířata pantomimicky předvádět. Za splnění úkolů získávaly bodíky, které devátáci po skončení akce sečetli, aby v pondělí mohli obejít jednotlivé třídy a vyhlásit nejúspěšnější skupiny.

Velké uznání si devátáci vysloužili za kvalitní přípravu pomůcek, zodpovědnou péči o všechny skupiny (vodili je od stanoviště ke stanovišti, aby se nikdo neztratil) a vstřícný a laskavý přístup ke všem dětem.

SÁZENÍ STROMŮ - 31. 10.

V pátek 31. 10. proběhlo ve škole v rámci oslav Dne stromů další tradiční společné sázení. Podíleli se na něm žáci 1. a 9. tříd a letos navíc i žáci 8. A. Ti kamarádsky vypomohli deváťákům, kteří byli přetíženi povinnostmi při organizování halloweenských oslav pro 1. stupeň.

Prvňáčci společně s žáky 8. A a pod dohledem pana učitele Kubelíka a pana učitele Vrtišky zasadili ve svahu pod školou dva duby a dva habry (prvňáčky přejmenované na „hadry“). Dozvěděli se při tom, i proč je sem sází a jak by o ně měli dále pečovat.

Velké poděkování patří všem osmákům, kteří svou roli zvládli na jedničku (a to dvakrát podtrženou a opatřenou spoustou satelitů v podobě blikajících hvězdiček). O prvňáky se krásně starali, vše jim vysvětlovali a navzájem spolupracovali.

Nyní leží osud stromků na bedrech prvňáků. Hlavně musí zajistit, že stromky nebudou v nejbližších letech trpět žízní, protože žízeň je pěkná potvora, která dovede skolit i větší borce než jsou 4 malé stromky. Tak prvňákům držíme palce, aby se jim podařilo jejich roli zvládnout.

Společné sázení stromů má v naší škole dlouhou tradici, ta začala již v roce 2004 (letos jsme tedy sázeli po jedenácté).

Zde je přehled takto vysazených stromů:

2004 – 1. lípa u přehrady

2005 – 2. lípa u přehrady

2006 – lípa u sokolovny

2007 – javor babyka u přehrady

2008 – jeřáb a lípa na počátku ulice V Ouvozcích – tyto stromy byly ale někým poškozeny a v současnosti, bohužel, již ani jeden z nich nestojí

2009 – 2 javory babyky u bývalých uhelných skladů

2010 – 2 tisy u školní zahrady

2011 – 4 ovocné stromy pod školou

2012 – 4 ovocné stromky (původní odrůdy) pod školou

2013 – 3 duby a 1 javor mléč pod školou

2014 – 2 duby a 2 habry pod školní zahradou

SBĚR PAPÍRU

Pořadí tříd 1. stupně podle počtu kg na jednoho žáka.

pořadí	třída	počet kg na žáka
1. místo	2. B	28 kg
2. místo	3. B	21 kg
3. místo	1. B	19, 8 kg
4. místo	3. A	17,6 kg
5. místo	1. A	17,2 kg
6. místo	5. B	9,4 kg
7. místo	4. tř.	8,7 kg
8. místo	2. A	5,4 kg

Na 2. stupni si velké ocenění zaslouží Matěj Kopecký,
který sám pro svou třídu (8. B) přinesl 569 kg starého papíru.

CELKEM JSME VŠICHNI SPOLEČNĚ NASBÍRALI 3,5 TUNY STARÉHO PAPÍRU.

ZÍSKANÉ FINANČNÍ PROSTŘEDKY VYUŽIJEME PRO ADOPCI AFRICKÉHO ŽÁKA PETERA CHEGE.

LOGICKÁ OLYMPIÁDA

Do letošního ročníku Logické olympiády se z prvního stupně zapojili 3 žáci naší školy vyplněním nominačního on-line testu. Úspěšnou řešitelkou je Hanička Vrabcová z 5. B, která byla nejlepší v rámci kraje i celé republiky a postupuje do krajského kola. Gratulujeme!

Kategorie A (první stupeň ZŠ)

Celkem se v kategorii **Kategorie A (první stupeň ZŠ)** do soutěže zapojilo **11525** řešitelů, z toho ve Středočeském kraji **1862**.

Pořadí (škola)	Pořadí (kraj)	Celkové pořadí	Příjmení, jméno	Třída	Kvantil (kraj)	Kvantil (celkem)	
1.	1.	1. -10.	Vrabcová, Hana	5. B	100.00	99.96	krajský semifinalista

Kategorie B (druhý stupeň ZŠ)

Také na druhém stupni máme v Logické olympiádě postupujícího do krajského kola, je jím Vít Metka z 8. třídy (domácí vzdělávání). Celkem se v kategorii B (druhý stupeň odpovídající ročníky víceletých gymnázií) do soutěže zapojilo **18409** řešitelů, z toho ve Středočeském kraji **2137**. Z naší školy to bylo celkem 8 žáků.

Pořadí (škola)	Pořadí (kraj)	Celkové pořadí	Příjmení, jméno	Třída	Kvantil (kraj)	Kvantil (celkem)	
1.	31. - 32.	268. - 295.	Metka, Vít	8. D	98.57	98.48	krajský semifinalista

Oběma úspěšným řešitelům budeme do krajského semifinále držet palce.

Po uzávěrci:

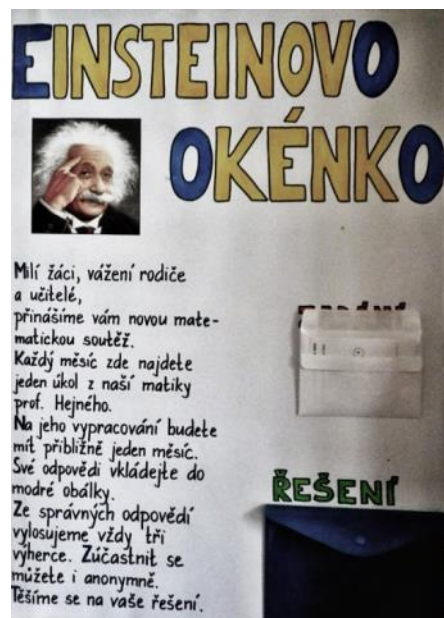
V pátek 7. 11. proběhlo krajské kolo Logické olympiády, do kterého se v každé kategorii proboujvalo přes 50 nejlepších řešitelů nominačního kola. Krajské kolo pro Středočeský kraj se konalo v říčanském gymnáziu Open Gate a naše škola v něm letos měla dva zástupce. V kategorii A (1. stupeň) naši školu reprezentovala **Hanička Vrabcová z 5. B, která v krajském kole obsadila skvělé 11. místo** a o jednu příčku jí unikl postup do celostátního kola. V kategorii B (2. stupeň) soutěžil **Vít Metka z 8. třídy (domácí vzdělávání) a svým umístěním na 6. místě si vybojoval účast v celostátním kole, které se uskuteční 1. 12. v Míčovně Pražského hradu.**

Oběma zástupcům gratulujeme ke skvělému výsledku a děkujeme za úspěšnou reprezentaci školy. Vítkovi držíme palce do celostátního kola a všem ostatním žákům připomínáme, že do Logické olympiády se mohou hlásit všichni zájemci vždy v září na stránkách <http://www.logickaolympiada.cz/>.

EINSTEINOVO OKÉNKO

Vytvořili jsme pro všechny děti, rodiče i učitele novou matematickou soutěž s názvem Einsteinovo okénko. Zadání najdete každý měsíc u vstupu do školy, kam také můžete vkládat svá řešení. Ze správných odpovědí vylosujeme vždy tři výherce. Těšíme se na vaše odpovědi. (Zúčastnit se můžete i anonymně.)

CELOROČNÍ PROJEKT

ČTVERO ROČNÍCH OBDOBÍ

1. PROJEKTOVÝ DEN - 24. 10.

V pátek 24. 10. se uskutečnil 1. (podzimní) projektový den v rámci nového víceletého projektu **ČTVERO ROČNÍCH OBDOBÍ**. Žáci 2. stupně se rozdělili do 6 výzkumných týmů dle nabídky učitelů a v rámci těchto týmů:

- vytvářeli větrnou mapu okolí a zkoumali, jaký vítr jsou schopni vytvořit svou pusou (seznamovali se s Beaufortovou stupnicí rychlosti větru)
- vařili podle podzimních receptů – např. bramborové placky či se peklo z dýní
- vyráběli draky a vlaštovky a zkoumali jejich letové vlastnosti
- vytvářeli úžasná díla z podzimních přírodnin – listů i plodů
- prolezli naučnou stezku na Zvolské Homoli
- mikroskopovali
- pomocí chromatografických metod zkoumali barviva v listech
- sbírali podzimní plody a zkoumali jejich způsoby rozšiřování
- pekli brambory v popelu
- vyráběli palety z barevného podzimního listí
- malovali na zdi chodeb školy draky

Výstupy, které z jejich prací vznikly, se stanou součástí sborníčku, který z celého projektu plánujeme vytvořit.

ořešák na poli u Trnové fotografovaný v průběhu jednotlivých měsíců v roce

CELOROČNÍ SOUTĚŽ

Ve školním roce 2014/15 vyhlášíme pro žáky školy 1. ročník nové celoroční soutěže **ČTVERO ROČNÍCH OBDOBÍ**.

Tato soutěž úzce souvisí s víceletým školním projektem stejného jména. Soutěž je rozdělena do 4 kol, každé je věnováno jednomu ročnímu období a událostem, které se k němu vztahují. Každé kolo se skládá ze 3 částí – testu, vlastní tvorby a z výzkumné (badatelské) práce.

Soutěžící odevzdávají své soutěžní práce do termínu, který je uveden u každého kola p. uč. Vrtiškoví.

Nejlepší jedinci v každém kole i vítězové celého ročníku soutěže budou odměněni diplomem i cenami.

Uzávěrka 1. kola je v pátek 14. 11. 2014

ČTVERO ROČNÍCH OBDOBÍ – 1. kolo soutěže – PODZIM

TEST – ZADÁNÍ

1. Kdy přesně (hodina, minuta, sekunda) letos začíná podzim?
2 body
  2. Emanuel Frynta ve své básni, ve které zvláštním způsobem popisuje jednotlivá roční období ve sloce, která se týká podzimu, píše v jejím posledním verši o jakési nádobě. Jak ji pojmenovává a k čemu takováto nádoba sloužila či slouží ve skutečnosti?
4 body
  3. Vysvětlete původ slova září.
3 body
  4. A odkud pochází mezinárodní název tohoto měsíce – September?
3 body
  5. Období na rozhraní léta a podzimu označujeme často jako **BABÍ LÉTO**. Čím bývá toto období charakteristické a jak přišlo ke svému názvu?
4 body
-
6. Koncem léta a počátkem podzimu od nás odlétá velké množství druhů ptáků do míst, kde jsou pro ně pro následující období příznivější podmínky – většina do Středomoří nebo do Afriky. Proč ale raději nezůstanou v těch teplejších oblastech celý život a na jaře se k nám vrací? Přelet je totiž dost rizikovou aktivitou, při které velké množství ptáků zahyne. Vyberte si z nabídky odpověď, kterou považujete za správnou:
    - a) v létě by jim v zimovištích bylo moc horko
    - b) v našich podmínkách mají díky delšímu dni více času na rozmnožování a péči o potomstvo a stihnou i více generací za rok
    - c) ptáci žijící trvale v oblastech, kam se naši ptáci na zimu stěhují, snesou tyto hosty jen omezenou dobu, a když jich mají už dost, tak je tzv. vyštípou
    - d) stěhovaví ptáci mají neposednou povahu, a pokud by celou dobu zůstávali na stejném místě, tak by se unudili k smrti**2 body**
-
7. Ptačí říše se na podzim proměňuje nejen tím, že řada našich druhů odlétá do zimovišť, ale také tím, že naopak k nám na podzim, případně v průběhu zimy (záleží často na momentálních klimatických podmínkách) přilétají druhy ze severu a z východu, pro které jsou naše zimní podmínky přijatelné a oni zde pak přezimují (jedná se často o druh, který žije i u nás – např. havran, kachna divoká, husa, ...). Vyhledejte příklady alespoň 5 severských hostů, kteří u nás jako druh přes léto nejsou zastoupeny.
5 bodů
-
8. Na podzim také řada živočichů upadá do zimního spánku – je to další strategie, jak přežít zimu. Rozeznáváme ale dva druhy zimního spánku – pravý (hibernace) a nepravý (zimní letargie). Napište, jaký je mezi nimi rozdíl a určete u zvířat z nabídky, který typ spánku uplatňují
Nabídka zvířat: ježek, jezevec, netopýr, plch, medvěd, psík mývalovitý
5 bodů

9. Na podzim se v krajině objevuje dospělec motýla, který má svůj vztah k podzimu prozrazen svým druhovým názvem. Jeho housenky napadají ovocné stromy, ale i širokou škálu dalších dřevin a vyžírají jejich listy. V průběhu června se housenky spouštějí na zem, kde se v hloubce cca 10 cm kuklí a na podzim vyletují dospělí motýli, kteří kladou vajíčka na větve stromů a ta zde přezimují. Jak se tento podzimní motýl jmenuje celým jménem?

4 body

10. Poznej osobnost, která má v období od září do listopadu letos kulaté výročí (výročí končící pětkou nebo nulou – např. 35 let, 60 let, ...) narození či umrtí.

- generál a československý prezident
- francouzský herec, u nás se proslavil hlavní rolí ve filmu Fanfán Tulipán
- vědec a lékař, dělal pokusy na psech a zkoumal jejich reflexy, jmenuje se po něm náměstí v Praze
- československá krasobruslařka, mistryně Evropy a držitelka bronzové medaile z olympijských her
- zakladatel přírodního léčitelství a hydroterapie, jmenuje se po něm obklad
- americký básník a prozaik, zakladatel detektivního žánru, autor básně Havran
- český básník, prozaik i dramatik, koncem života bydlel na Zbraslavi, v Břežanském údolí má pomník
- český fotograf, hudebník, scénárista, režisér, jeden ze zakladatelů Akademie múzických umění, ve slovenské Blatnici má své muzeum, autor fotografických knih Vltava, Československo, Slovensko ve fotografiích, ...
- první československý držitel Nobelovy ceny
- písníkář, herec, textař, zemřel v koncentračním táboře, manžel sestry hudebního skladatele Rudolfa Frimla

každá osobnost – 2 body – celkem 20 bodů

11. Básní věnovaných podzimu je obrovské množství. Vybrali jsme pro vás jednu z nich, ale tiskařský šotek nám některá slovíčka vymazal. Vaším úkolem je místo čáry doplnit správný text a také zjistit, kdo je autorem básně v českém překladu i kdo je autorem originálu. Proč začátek této básně vysílala rozhlasem BBC 4. června 1944? A ještě napište, jak vypadá začátek této básně v originále.

Ó podzime,
tak dlouze tvé
_____
mou duši tou
hrou unylou
_____
Dýchaje tíž,
zesinám, když
_____

vše je to tam,
ten žal, co mám,
_____
I odcházím
_____
jehož svistem
jsem hnán sem tam
jak byl bych sám
_____

8 bodů

12. Kdo zpívá následující písničky s podzimní tematikou:

- Píseň, co mě učil listopad
- Podzimní nálada
- Tamaryšek
- Žlutý list

- e) Píseň labutí
- f) Už břízy zlátnou
- g) Zatím, co déšť si v listí hrál
- h) Láskopad

8 bodů

13. Mezi tradiční a významné akce na podzim jsou tzv. DUŠIČKY. Jedná se o lidový název vzpomínkové akce, která spojuje věřící i nevěřící lidi.

- a) Na který den tento svátek připadá a jak se jmenuje oficiálně?
- b) Proč není vhodné využívat v rámci tohoto svátku papírové a umělé květiny?

4 body

14. Jednou z dominant podzimu je i POSVÍCENÍ. Jedná se o starobylý svátek a nás by zajímalo, co bylo původním důvodem oslav tohoto svátku? Kdo a kdy svým nařízením sjednotil oslavy a který termín určil?

4 body

15. Mezi oblíbené podzimní zábavy patřilo (a snad i patří) pouštění draka. V kterém státě tento zvyk vznikl a k jakému účelu (podle legendy)? Jaký tvar má drak označovaný jako diamond a jaký drak známý pod jménem delta. Do jaké nejvyšší výšky se podařilo draka vypustit?

6 bodů

CELKEM MŮŽETE ZA TEST ZÍSKAT MAXIMÁLNĚ 82 BODY

ČTVERO ROČNÍCH OBDOBÍ – 1. kolo soutěže – PODZIM

VLASTNÍ TVORBA - ZADÁNÍ

1. Vyberte si některý ze světových či mezinárodních dnů, které jsou připomínány v období září – listopad a vytvořte plakát formátu alespoň A4, ve kterém tento den představíte – co je to za den, kdy a kým byl poprvé vyhlášen, proč byl zaveden atd.

Získat můžete až 20 bodů.

2. Výtvarný úkol – vyberte si z nabídky a zpracujte jednu práci:

- a) Namalujte podzimně laděný obrázek s využitím pouze barev, které naleznete v přírodě. Ze zadní strany obrázku popište, odkud jste čerpali jednotlivé barvy
- b) Pomocí různě barevných listů vyrobte paletu – inspirovat se starou (a vybledlou) paletou, která visí na stěně v pracovně přírodopisu

Získat můžete až 20 bodů.

3. Literární úkol – opět si z nabídky vyberte a zpracujte jednu práci:

- a) S použitím písmen slova LISTOPAD vytvořte co nejvíce dalších českých slov v základním tvaru. Jiná písmena použít nesmíte.
- b) Vytvořte báseň, která by obsahovala všechna slova z nabídky (můžete je skloňovat). **Nabídka slov:** drak, strom, vlaštovka, posvícení, mlha, vítr.

Získat můžete až 20 bodů

4. Rukodělný úkol - opět si z nabídky vyberte a zpracujte jednu práci:

- a) Vyrobtě z plodů rostlin co nejzajímavější sochu či sousoší.
- b) Vyrobtě draka, který je schopen letu.

Získat můžete až 20 bodů

Celkem můžete za vlastní tvorbu až 80 bodů.

ČTVERO ROČNÍCH OBDOBÍ – 1. kolo soutěže – PODZIM

VÝZKUM - ZADÁNÍ

1. PRANOSTIKY

Vyberte si 6 pranostik (najdete je na nástěnce věnované projektu na chodbě v 1. patře vedle učebny přírodopisu, případně si je můžete vyhledat na internetu), které se vztahují k období září – listopad a ověřte, zda v letošním roce platí. Nezapomeňte své ověření doložit důkazem.

Maximum - 20 bodů

Podzimní pranostiky:

Teplé září – dobře se ovoci i vínu daří.

Ozve-li se v září hrom, bude v zimě zavát každý strom.

Mnoho sněhu v prosinci – mnoho ovoce a trávy.

Svatý Václav víno chrání, po něm bude vinobraní.

Na svatého Jeronýma stěhuje se k nám už zima.

Podzim na strakaté kobyle jede.

Babí léto – léto na odchodu.

2. ZBARVOVÁNÍ A OPAD LISTŮ STROMŮ

Najděte v okolí školy tyto listnaté stromy – lípa, buk, ořešák, javor mlč, líska a od každého druhu opakovaně pozorujte jeden vybraný exemplář. Do tabulky zaznamenávejte průběh jejich zbarvování a opadu listů – všechny stromy pozorujte vždy ve stejný den. Zaznamenejte si vždy datum pozorování a stav stromu – jaká část listů přibližně je již nezelená, do jakých barev se listy zbarvují, jaká část listů již opadala, ... Čím víc pozorování budete dělat, tím bude váš výzkum kvalitnější. Pokud svá pozorování doplníte i fotodokumentací, bude to jedině ku prospěchu. Dalším doporučeným doplňkem je sbírka vylisovaných listů s různým typem zbarvení.

Po skončení pozorování zformulujte závěry – ty mohou obsahovat např. pořadí stromů podle rychlosti zbarvování, podle rychlosti opadu, podle pestrosti barev, do kterých se list zbarvuje, ...

Maximum – 30 bodů

3. PLODY ROZŠÍŘOVANÉ VĚTREM

K podzimu patří dozrávání plodů různých rostlin a jejich rozšiřování od mateřské rostliny pomocí nejrůznějších strategií. Při svém výzkumu se zaměřte na rostliny, které ke svému rozšiřování potřebují vítr. Najděte plody rostlin, které jsou opatřeny chmýrem nebo křídly a připravte pokus, pomocí něhož zjistíte, jak daleko se daný plod pomocí větru dostane. Nezapomeňte zajistit pro daný pokus stejné podmínky pro všechny plody – to znamená,

např. že nemůžete porovnávat délku pohybu za různě silného větru. To znamená v praxi, že je potřeba nejprve shromáždit všechny plody, které chcete do pokusu zařadit a se všemi uskutečnit měření za stejných podmínek. Pokus opakujte víckrát, abyste snížili riziko náhodné chyby.

Zpracujte své závěry do tabulky, ve které uvedete jméno rostliny, datum pokusu, povětrnostní podmínky, typ plodu a délku jeho pohybu. Z tabulky potom sestavte závěry. Kolik typů plodů budete zkoumat, záleží na vás, snažte se ale mít zastoupeno více rostlin s chmýrem i s křídly. Plody s chmýrem najdete např.

u plaménku, různých bodláků, pcháčů a dalších hvězdnicovitých rostlin; křídla najdete např. u břízy, lípy, jasanu, javoru, ...

Svou práci můžete doplnit i nákresy jednotlivých typů plodů, popřípadě fotodokumentací plodů i svého pokusu.

Maximum – 30 bodů

CELKEM MŮŽETE ZA VÝZKUMNÉ ÚKOLY ZÍSKAT MAXIMÁLNĚ 80 BODŮ

PROJEKT ČTVERO ROČNÍCH OBDOBÍ DROBNÉ AKTIVITY

Kromě projektových dnů a celoroční soutěže jsou v rámci celé školy či jednotlivých tříd a vyučovacích předmětů realizovány drobnější aktivity, které souvisí s událostmi a významnými momenty, jež se k období podzimu vztahují nebo se v něm odehrály – např. reagujeme na světové a mezinárodní dny či kulatá výročí významných osobností, nezapomínáme na tradice a lidové zvyky.

V podzimní etapě jsme si např. připomínali Světový den nosorožců (22. 9.), Světový den nenásilí (2. 10.), Mezinárodní den zvířat (4. 10.), Světový den výživy (16. 10.), Den stromů (20. 10.), připomínali jsme si Posvícení, státní svátek 28. října, vyráběli a pouštěli jsme draky, pekli brambory v popelu, vyráběli vlašťovky jako symbol odletu ptáků do teplejších krajín apod.

Připomínky probíhaly nejrozličnějším způsobem – hlášením do rozhlasu, soutěží, diskusí v hodinách, prací s textem např. v rámci informatiky atd.

22. 9. 2014 – Světový den nosorožců

Ještě před 50 lety patřili nosorožci k relativně početným zvířatům – ve volné přírodě Asie i Afriky žily stovky tisíc jedinců. V posledních desetiletích došlo k jejich masovému vybití, dnes v rezervacích přežívá přibližně 17,5 tisíce nosorožců.

V oblasti osvěty je třeba zvýšit povědomí veřejnosti o nutnosti ochrany volně žijících nosorožců. Čtyři z pěti druhů těchto zvířat prehistorického zjevu patří ke kriticky ohroženým, existuje nebezpečí, že budou v příštích desetiletích vyhubeny. Nosorožce nejvíc ohrožují pytláci. Uloveným kusům odřezávají rohy, které se dají výhodně zpeněžit jakožto prostředek tradiční orientální medicíny.

Důležité je informovat veřejnost o způsobu života nosorožců, o jejich přirozeném prostředí a o práci strážců rezervací a ochránců přírody. Užitečná může být například i česká verze webových stránek nosorožčí kampaně www.rhinocampaign.net.

Úkolem žáků v rámci informatiky v 7. ročníku bylo vytvořit pomocí tabulátorů na pravítku přehlednou tabulku a do ní vyhledat z příloženého textu příslušné informace.

Takto nějak vypadal výstup:

Přehled druhů a poddruhů

DRUH	SYNONYMUM	PODDRUH	SVĚTADÍL	POČET ŽIJÍCÍCH JEDINCŮ
Nosorožec tuponosý	nosorožec bílý	severní poddruh	Afrika	< 5
Nosorožec tuponosý	nosorožec bílý	jižní poddruh	Afrika	8 500
Nosorožec dvourohý	nosorožec černý	severozápadní	Afrika	vyhuben
Nosorožec dvourohý	nosorožec černý	ostatní poddruhy	Afrika	2 400
Nosorožec sumaterský			Asie	300
Nosorožec indický	nosorožec pancéřový		Asie	2 000 – 2 500
Nosorožec jávský			Asie	60 – 60

SVĚTOVÝ DEN NENÁSILÍ

2. říjen je od roku 2007 na popud OSN a na počest výročí narození Mahátmá Gándhího připomínán jako **SVĚTOVÝ DEN NENÁSILÍ**. Letos tímto dnem vrcholí kampaň Měsíc za mír a nenásilí, která si kládla za cíl podpořit mírové a nenásilné přístupy při řešení konfliktů na jakékoliv úrovni. Naše škola uspořádala pro své žáky 2 soutěže k tomuto dni. Při první z nich měli žáci za úkol přiřazovat k fotografiím krátké životopisy významných osobností světa, které šířili či šíří myšlenky mírového řešení sporů. Zcela bez chyby odpověď odevzdali 4 žáci a z nich byla vylosována **Šárka Janšová ze 7. A** jako vítězka soutěže – obdržela dřevěný hlavolam. GRATULUJEME.

Druhá soutěž spočívala ve vytvoření a realizaci návrhu SYMBOLU NENÁSILÍ. Technika i způsob provedení byly libovolné – zde byla nejvíc oceněna práce **Martiny Kozlové ze 7. A**

PROJEKT

Za měsíce září a říjen jsme nasbírali a odevzdali k recyklaci 52 kg baterií a 54 kg drobného elektroodpadu.

Sběr pokračuje samozřejmě dál, hlavně se nyní do konce ledna 2015 soustředíme na sběr dosloužilých mobilních telefonů.

Dále připomínáme, že v rámci projektu **ZELENÁ ŠKOLA** jsme ve Vraném jediným sběrovým místem pro stará CD a DVD disky a také v rámci téhož projektu sbíráme kompaktní zářivky.

Sponzorský dar

Naše škola získala v podobě sponzorského daru od pana Bešty zateplený kompostér. Moc děkujeme. Nyní je na nás, abychom se s ním naučili dobře pracovat a on pak fungoval ku našemu prospěchu.

ZE ŽIVOTA TŘÍD

Prvňáci zkoumali a vyráběli

Další prvňáci se potili u kostek

Druháci z áčka – se vyřádili při zdobení dýní i při Svátku zvířat

3. třídy – kurz in-line bruslení

V úterý 9. září 2014 se vypravily obě třetí třídy na svou první lekci kurzu in-line bruslení.

Celkem na nás čekalo 10 lekcí po 60 minutách. Jezdili jsme vlakem do Modřan, kde nás na tréninkovém plácku pod vlakovou zastávkou čekali profesionální lektori, aby nás naučili nejen základům tohoto sportu, ale i nejrůznějším vychytávkách a srandičkám (to hlavně kluky dost bavilo). Jezdili jsme každé úterý a čtvrtek a moc se nám to líbilo. Teď už jsme zkušenými jezdci a jsme rádi, že můžeme využívat novou cyklostezku, která vede až k nám do Vraného.

zážitek z bruslení

Třetáci z áčka

Děti ze 3. A v letošním školním roce provází jejich prvoukou skřítek Futuro. Než se s ním ale setkali, dalo jim to hodně práce, dokonce po něm museli celý den (v neděli 7. září) pátrat. Na trase ze Zbraslavi přes kopce a kolem řeky na Homoli hledali ukryté indicie, které se jim podařilo rozluštit, a svého průvodce na vrcholu Homole skutečně našli. Nyní pro něj shánějí informace o Vraném a jeho okolí. Zatím skvěle zvládli práci s mapou, povrch, nadmořskou výšku, řeku Vltavu. Vymodelovali kopce ze slané těsta s vyznačením typů povrchu, zpracovali prezentace o řece Vltavě, které představovali ostatním, provedli množství pokusů s vodou, vyrobili modely koloběhu vody v přírodě.

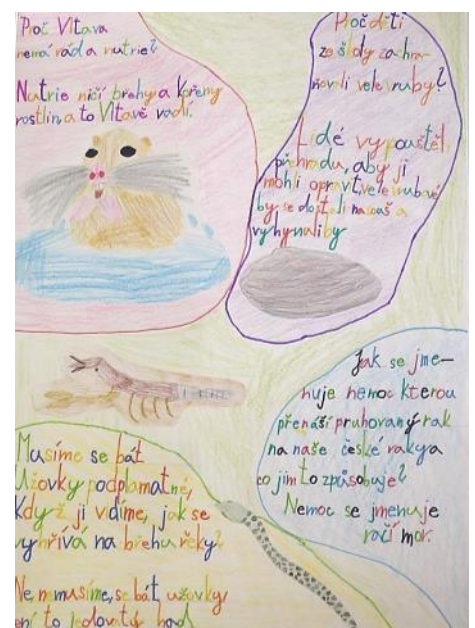
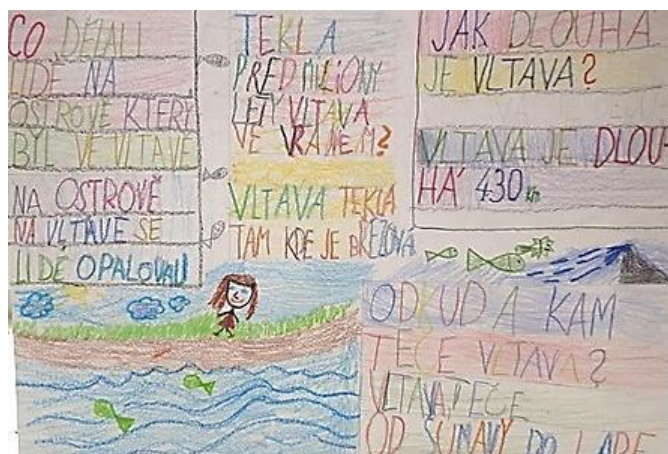
Třetáci a vrstevnice

V hodině prvouky se děti ze 3. A seznamovaly s vrstevnicemi. Aby si dovedly představit, co to je a jak nám usnadní orientaci v terénu, rovnou si je vymodelovaly. Zaděly těsto, vytvořily kopce, v pravidelně vzdálených nadmořských výškách vykroužily vrstevnice a vše přenesly na čtvrtky. Bez potíží pak odhalily, jak se pozná, že je kopec prudký nebo naopak mírný, kudy se jde do kopce a kudy z kopce.

Třetáci a Vltava

Další velkou aktivitou dětí ze 3. A bylo seznamování s řekou Vltavou. V několika na sebe navazujících hodinách o ní četly informace, kladly si otázky a odpovídaly na ně, zpracovávaly plakáty, domlouvaly se na způsobu prezentace, představovaly si navzájem, co zjistily, a ještě zvládly hodnocení a sebehodnocení vykonané práce.

Ukázky jejich plakátů si můžete prohlédnout [zde](#), na videa je odkaz z třídních stránek. Všichni byli skvělí!

Matematické dopoledne

Rodiče dětí ze 3. A, které se učí matematiku metodou prof. Hejného, se sešli o nedělním dopoledni 12. října ve škole, aby si vyzkoušeli některé nové „třetácké“ aktivity. Společně tak diskutovali o svých postupech při řešení indického násobení, získali přehled, jak se jejich děti postupně seznamují se zlomky, luštili algebrogramy a řešili slovní úlohy.

		8	
		2	4
1	4		

Aby i další zájemci měli možnost nakouknout pod pokličku této naší matematiky, rozhodli jsme se pro založení tzv. Einsteinova okénka, neboli soutěže pro všechny malé i velké – viz informace na jiném místě časopisu.

GLOBÁLNÍ VÝCHOVA V 8. TŘÍDÁCH

V rámci výuky globální výchovy se žáci 8. třídy učili efektivně spolupracovat. Společně jsme odvodili 4 základní pravidla efektivní spolupráce:

- Každý člen týmu je pro úspěch týmu důležitý. Je moc důležité, aby si to uvědomil každý jedinec vůči týmu, i tým vůči jedinci.
- Já jsem OK, ty jsi OK (indiciemi pro nekvalitní tým jsou naopak kombinace – Já jsem KO, ty jsi KO, Já jsem OK, ty jsi KO, Já jsem KO, ty jsi OK).
- Kvalitní tým je víc než soubor jednotlivců.
- Spolupráce je často lepší než konkurence.

Také jsme se seznamovali s týmovými rolami a zkoumali, která z rolí (inovátor, koordinátor, dotahovač, stmelovač, realizátor, vyhledávač, ...) se hodí na nás.

Vše jsme si procvičovali i v kooperativních hrách a aktivitách. Nyní se budeme snažit všechny poznatky, které jsme v rámci hodin získali, převést do své životní praxe. Každý z nás je totiž již nyní členem řady týmů a to samé nás čeká i během dalšího života. A bylo by moc velká škoda být neúspěšný jenom proto, že nedodržuji nějaká osvědčená pravidla.

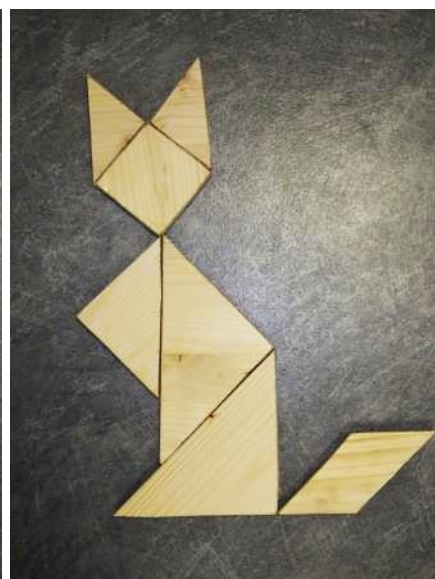
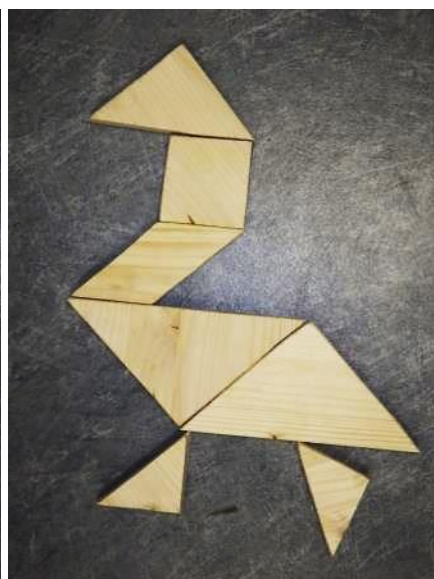

Dalším tématem, kterým se budeme zabývat je EFEKTIVNI KOMUNIKACE

DEVÁŽÁCI PŘI PRACOVKÁCH PRACUJÍ se dřevem

Kromě toho, že se seznamujeme s bezpečností práce, s jednotlivými druhy nářadí a s vytvářením a čtením kótovaných plánek, také vyrábíme užitečné věci. Zatím jsme zvládli několik typů deskových her a dřevěný kompostér na školní zahradu. Rozpracovaná máme krmítka pro ptáky, v plánu zásobníky na papírové utěrky do tříd, schůdky ke vstupu na školní zahradu u jídelny a další.

ANKETA

Porovnávali jsme odpovědi současných žáků školy na stejné otázky, které byly žákům položeny ve školním časopise RANEC v roce 2000 (ten, vycházel ve škole 13 let na přelomu tisíciletí).

V roce 2000 bylo dotazováno 43 žáků 6. a 8. tříd, nyní 50 žáků z 8. a 9. tříd.

1) Z čeho se vyrábí rýže? (2000- 79% správná 21% nesprávná)

83% správných odpovědí - rýže je druh obilniny, roste na zamokřených políčkách hlavně v Asii

17 % nesprávná odpověď

Zajímavé odpovědi z minula i současnosti: z mouky, z řepy, z nějakého stromu, z obilí a ze semínek

2) Za jak dlouho oběhne Slunce kolem Země? (2000- 45% správná 55% nesprávná)

97% správná odpověď - Slunce neobíhá kolem Země, je to naopak

3 % nesprávná odpověď

Zajímavé odpovědi z minula i současnosti: 24 hodin, 365 a čtvrt dne, za hodně dlouho, za rok

3) Co jsou to hemoroidy? (2000- 7% správná 93% nesprávná)

100% správná odpověď - uzlovitě rozšířené žíly v konečniku, jedná se o velice bolestivé onemocnění, které souvisí se sedavým zaměstnáním, genetickými předpoklady a způsobem výživy

Zajímavé odpovědi z minula i současnosti: nadávka; používají to sportovci, aby jim rostly svaly; ze zadnice leze slepé střevo; nějaký pes; jedna firma, co vyrábí barvy; meteorit; nějaké bakterie

4) Jak se jmenuje samice od slepice (2000- 90% správná 10% nesprávná)

97% správná odpověď – slepice je sama o sobě samice kurovitých ptáků

3 % nesprávná odpověď

Zajímavé odpovědi z minula i současnosti: samice od slepice se jmenuje samice; sameček od slepice neexistuje

5) Co je to UNESCO? (2000- 9% správná 91% nesprávná)

0% správná odpověď - organizace patřící pod OSN – zabývá se vědou, výzkumem a kulturou

100% nesprávná odpověď – např. organizace na ochranu památek

Zajímavé odpovědi z minula i současnosti: nějaká firma; blbost; nějaké útulek; americká banka; možná nějaká tajná zbraň; společnost na ochranu státu

6) Co jsou to sikovky? (2000- 30% správná 70% nesprávná)

17% správná odpověď - kleště s posuvnými čelistmi

83% nesprávná

Zajímavé odpovědi z minula i současnosti: nástroj doktora, kterým prohlíží hlasivky; rostliny; zvířata, kapesník; něco v autě; voskovky

7) Kolik váží kilo peří? (2000- 86% správná 14% nesprávná)

100% správná odpověď – nikdo se nenechal napálit -1 kilogram

Zajímavé odpovědi z minula i současnosti: nic; 3kg; 1 kylo; asi 300 gramů

8) Co jsou to křížaly? (2000- 86% správná 14% nesprávná)

100% správná odpověď - sušené nakrájené kousky jablka a dalšího ovoce

Zajímavé odpovědi z minula i současnosti: nějaký brouk; zvíře; luštěnina

9) Kdo stál u zrodu novodobých olympijských her? (2000- 5% správná 95% nesprávná)

0% správná odpověď - baron Coubertin

Zajímavé odpovědi z minula i současnosti: Hašek s Jágrem; papež, Olympic; Řekové; australský předseda vlády

ROZHOVOR

s paní ředitelkou Mgr. D. Ullwerovou

1. Co podstatného se odehrávalo ve škole během prázdnin?

O: Zařizovala se školní jídelna, čistily se dataprojektory, malovalo se

2. Při podzimních komunálních volbách jste se stala starostkou obce. Co to bude znamenat pro naši školu? Co se změní?

O: Pro žáky naší školy to v tomto školním roce neznamena vůbec nic. Jsem starostkou neuvolněnou, tedy ve škole pracuji stále stejně.

ROZHOVOR

s vedoucím inspekčního týmu Mgr. A. Smržem (z ČŠI Benešov) na naší škole

1. Jak se může člověk stát školním inspektorem?
2. Pracoval jste někdy jako učitel? Pokud ano, jaké předměty jste vyučoval?
3. Co se vám na práci inspektora nejvíce líbí a co vám na ní naopak vadí?
4. Co je na této práci podle vás těžkého?
5. Jakou máte nejhorší zkušenost s nějakou školou?
6. Napadá Vás nějaká aktivita, kterou jste zaznamenal na nějaké škole, kterou byste ostatním školám doporučil?
7. Jaké máte zájmy a koníčky, co rád děláte ve volném čase?

Odpovědi:

1. Školním inspektorem se může stát každý, kdo vyhověl požadavkům výběrového řízení, které vyhlašuje Ústředí České školní inspekce (ČŠI).
2. Pracoval jsem také jako učitel na 1. a 2. stupni ZŠ, vyučoval jsem převážně přírodopis a chemii.
3. Na práci inspektora se mi líbí možnost srovnávat kvalitu škol, vadí mi řízení motorového vozidla.

4. Na práci je podle mého názoru těžké během inspekce postihnout a odhalit vše pozitivní a negativní v práci školy.
5. Žádnou „nejhorší zkušenost s nějakou školou“ nemám.
6. Doporučuji na webu ČŠI číst inspekční zprávy a vyhledávat oblasti, ve kterých je škola hodnocena jako „příklad dobré praxe“, a pak se následně inspirovat.
7. Koníčkem mi byla vždy příroda, zajímám se o její ochranu a ve volném čase pracuji na údržbě rodinného domku a zahrady.

ROZHOVOR

Andriy Jarmovskiy – 9. třída

Proč ses přestěhoval z Ukrajiny zrovna do Vraného nad Vltavou?

Protože se tady rodičům líbí a tatínek už bydlí dlouho v Praze a déle umí česky.

Líbí se ti na naší škole?

Moc krásná a taky jsou tu hodné děti a dobří učitelé.

Máš ve třídě dobré kamarády?

Ano, mám.

Chutná ti jídlo v naší nové jídelně?

Chutná, až moc. 😊

Líbí se ti hlavní město Praha?

Praha je moc krásné město!

Jaké české památky jsi navštívil?

Karlův most a Pražský hrad.

EKOPARLAMENTY

Během měsíce září vznikly Ekoparlamenty na 1. i na 2. stupni. Během prvních dvou měsíců školního roku se několikrát sešli, jejich členové si rozdělili role a definovali úkoly pro letošní rok a pro jeho první fázi. Na listopad je naplánováno společné přespání ve škole, při kterém bude cílem se navzájem lépe poznat a domluvit se na společných postupech.

Podrobnosti o jejich aktivitách najdete na webových stránkách:

<http://www.parlamentzsvrane.estranky.cz/> - 1. stupeň

<http://eco-vrane.ic.cz/> - 2. stupeň

momentálně se připravuje další webová stránka, kterou si budou na 2. stupni řídit žáci zcela sami

ODLET DO TEPLÝCH KRAJIN

říjnová soutěž (v hodů vlaštovkou do dálky)

organizovaná Ekoparlamentem na 1. stupni

dohromady se zúčastnilo 88 soutěžících
pořadí nejúspěšnějších:

1. místo - Kuba Stránský (5. B)
2. místo - David Krejčí (3. B)
3. místo - Vojta Mydlář (3. A)
4. místo - Aneta Liršová (5. B)
5. místo - Hanča Dragounová (5. B)
6. místo - Bětko Hovorková (5. B)

VLASTNÍ TVORBA

Halloweenská básnička

Honza, Magda, Ruda
strašidel je plná půda.
Zítra je první listopad
poslední lístek ještě nespád.
Strašidla mají dneska rej
masek je velký výprodej.
V hlavně nám dneska haraší
Kde, kdo nás asi postraší...

Jana Homolková

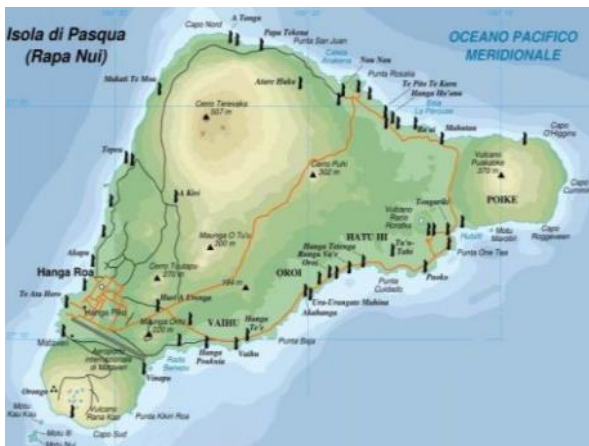

halloweenské a dýňové šilenství

PĚTILÍSTKY

VELIKONOČNÍ OSTROV

součást reflexe z učební jednotky Varování z Velikonočního ostrova při GV v 9. ročníku

VELIKONOČNÍ OSTROV

BOHATÝ

ZNIČENÝ

NIČÍ SE

POŠKOZUJE SE

VYMÍRÁ

LIDÉ ZNIČILI VELIKONOČNÍ OSTROV

ZHROUCENÍ

VELIKONOČNÍ OSTROV

ÚRODNÝ

VYČERPANÝ

VYTVÁŘENÍ

NEŠETŘENÍ

SPOTŘEBOVÁNÍ

LIDÉ NARUŠILI EKOSYSTÉM OSTROVA

KONEC

VELIKONOČNÍ OSTROV

VYČERPANÝ

PRÁZDNÝ

KÁCENÍ

HLADOMOR

KANIBALISMUS

LIDÉ VYČERPALI VŠECHNY SUROVINY

APOKALYPSA

VELIKONOČNÍ OSTROV

NÁDHERNÝ

KATASTROFÁLNÍ

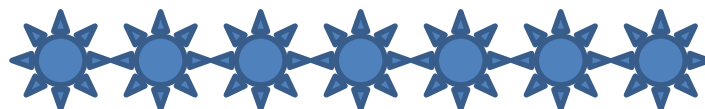
BUDOVALI

DOCHÁZELO

ZANIKLO

BER VÁŽNĚ, CO PŘEDÁŠ DÁL

ZKÁZA

O MÉM JÁ

součást aktivit v rámci globální výchovy v 7. ročníku

O MÉM JÁ

HEZKÁ

VTIPNÁ

ŽIJU

SMĚJU SE

HRAJU NA KYTARU

SNAŽÍM SE BÝT ÚSPĚŠNÁ

VLNKA

O MÉM JÁ

BLÁZNIVÁ

KAMARÁDSKÁ

PLNÍM POVINNOSTI

POMÁHÁM

RYBAŘÍM

MILUJI ZVÍŘATA A PŘÍRODU

PŘÍRODOVĚDEC

O MÉM JÁ

CHYTRÝ

ZDATNÝ

JEZDÍM NA KOLE

HRAJU HRY

LENOŠÍM

NECHCE SE MI BĚHAT NA TĚLOCVIKU

LENOCH

O MÉM JÁ

HODNÝ

VTIPNÝ

MYSLÍM

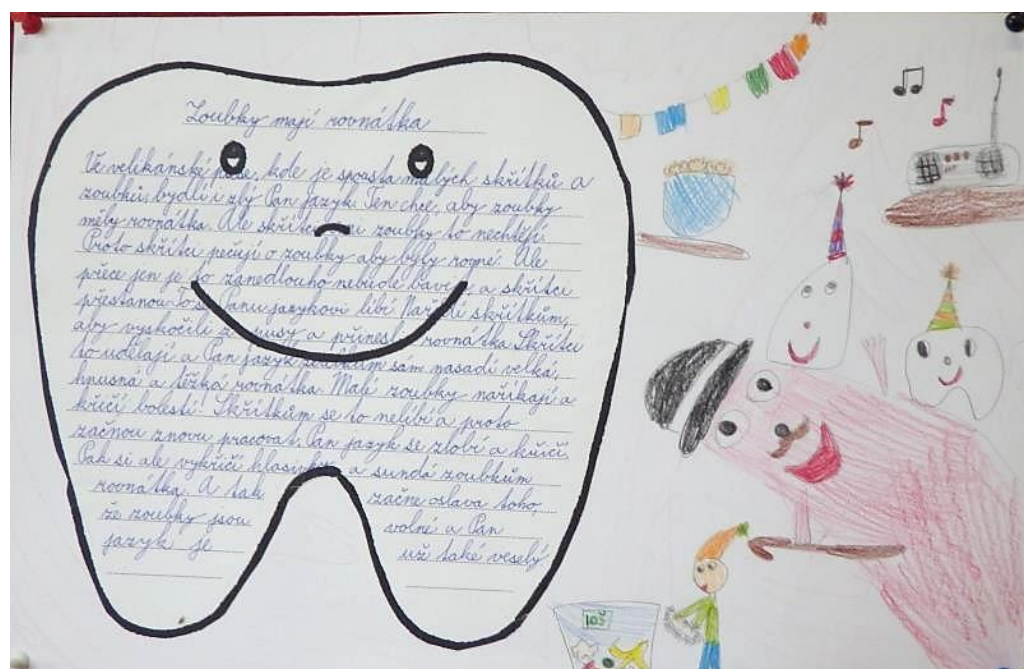
BĚHÁM

PAŘÍM

MÁM RÁD GALAXY LIFE

PAŘMEN

práce žáků 3. A

Propojení výtvarky a angličtiny u čtvrtáků

Práce dětí z družiny

A NA ZÁVĚR JEDNA MOUDROST

**AŽ UŽ SI MYSLÍTE, ŽE TO DOKÁŽETE NEBO NE,
MÁTE PRAVDU**